



# DEZINFEKCIJA NOVIH /REKONSTRUISANIH VODNIH OBJEKATA - OBAVEZNA PREVENTIVNA MERA ZA OČUVANJE ISPRAVNOSTI VODE ZA PIĆE

## DISINFECTION OF NEW / RECONSTRUCTED WATER FACILITIES – OBLIGATORY PREVENTIVE MEASURE FOR MAINTAINING DRINKING WATER QUALITY

### 1. UVOD

Institut za javno zdravlje Niš ima organizovan rad preko svojih centara. U Centru za higijenu i humanu ekologiju se organizuje sprovođenje monitoringa vode za piće preko Odeljenja za sanitarnu higijenu. Specijalisti higijene, diplomirani inženjer građevine-hidrošmer, viši sanitarni tehničari i tehničari timski obavljaju poslove.

Od 2005.godine evidentan je napredak u radu Odeljenja, prikazan kroz povećanje broja uzoraka vode za piće iz komunalnih vodovoda. Naime, 2004.godine uzorke je u laboratoriju Centra donosio kadar JKP-a. Počev od 2005.godine, isključivo viši sanitarni tehničari Odeljenja vrše uzorkovanje vode za piće iz komunalnih vodovoda. Te godine je i akreditovan Centar, tako da je stručno uzorkovanje bilo postavljeno kao zadatak akreditacije. Naredne godine (2006.) je uvedena jednokratna ambalaža (za hemijsku analizu boce od inertne plastike, a za bakteriološku sterilne kese). Uzorkovanje je unapređivano kroz interne edukacije i terenske provere rada. Broj uzoraka Odeljenja sa % neispravnih uzoraka prikazan je na tabeli 1.

### 2. VODA ZA PIĆE IZ VODOVODA

Voda za piće iz komunalnih vodovoda je najkontrolisanija namirnica: dinamika kontrole je propisana važećim Pravilnikom i mahom se poštuje (zbog gubitaka u mreži je broj uzoraka manji od pravilnikom propisanog), vodovodi su pod eksternom kontrolom javno zdravstvenih ustanova, a veći vodovodi imaju svoju internu kontrolu. Na osnovu toga se može zaključiti da je situacija sa vodom za piće iz komunalnih vodovoda zdravstveno bezbedna (tabela 2). Da li je zaista? Uzorkovanje se obavlja iz javnih objekata i kada se u njima detektuje neispravnost, objekat se zamenjuje drugim, a nadležni u JKP-u se informišu i prepušta im se da u okviru svoje interne kontrole pre-

duzmu korektivne mere. Nema mogućnosti za uzorkovanje i dokazivanje tri uzastopna neispravna uzorka. Ali nakon određenog perioda se ponavljaju uzorci u istim objektima, i ukoliko se opet dokaže neispravnost, sigurno se radi o lošem održavanju tzv.kućnih instalacija. O kućnim instalacijama ne brine JKP nego brinu sami vlasnici objekta ili specijalizovane firme (npr. naziv grada-stan). Naime, Odluka o vodovodu objavljena u Službenom listu Grada definiše tehnički sistem za isporuku vode.Unutrašnje instalacije su okna za merni uređaj, uređaji za merenje količine isporučene vode (vodomeri) i kućne instalacije, i njih održava korisnik usluga JKP-a.

### 3. TEHNIČKI PREGLED OBJEKTA I IZDAVANJE UPOTREBNE DOZVOLE

Način priključenja nove kućne instalacije propisuje vodovod i to je deo procedure za tehnički pregled objekta i izdavanje upotrebne dozvole. Analizom broja uzoraka po osnovu ispitivanja, došlo se do zaključka da, bez obzira na broj izgrađenih objekata prvenstveno u Nišu, Odeljenje ima svega 2% uzorka na godišnjem nivou iz novoizgrađenih ili rekonstruisanih objekata. Razlog za to je previd lokalne samouprave koja preko Uprave za planiranje i izgradnju ili Direkcije za izgradnju vrši tehnički pregled objekata. Kao obavezna prateća dokumentacija zahteva za vršenje tehničkog pregleda precizno su navedena dva dokumenta potvrde za skloništa i za protivpožarna saglasnost. Sve ostalo je podvedeno pod ostalu dokumentaciju (zavisno od vrste objekta). U Pravilniku o sadržini i načinu vršenja tehničkog pregleda i izdavanje upotrebne dozvole (Sl.glasnik RS 93/2011) je jasno navedena dokumentacija koja prati zahtev za izdavanje upotrebne dozvole. Tehnički pregled obavlja komisija i o tehničkom pregledu se sačinjava zapisnik. Poseban akcenat se u Članu 11 pomenutog pravnika poklanja pregledu instalacija-tačka 3:“posebnih sertifikata ovlašćenih organa i organizacija o ispravnosti

<sup>1</sup> Mr sci med dr Snežana GLIGORIJEVIĆ-specijalista higijene, Daliborka RADULOVIĆ -dipl. ing građevine, dr Vladimir MITROVIĆ-specijalista higijene, Institut za javno zdravlje Niš-Centar za higijenu i humanu ekologiju